PREMI Coca-Cola
DE RELAT BREU

RELATS GUANYADORS 2011-2012

35a EDICIÓ PREMI COCA-COLA DE RELAT BREU
5a EDICIÓ PREMI COCA-COLA DE RELAT BREU D'ANDORRA
7a EDICIÓ PREMI COCA-COLA DE RELAT BREU DE BALEARS

Coca-Cola

Cobega S.A. i Coca-Cola España tenen el plaer de presentar aquesta edició exclusiva amb els quinze relats guanyadors del 35è Premi Coca-Cola de Relat Breu.

“SI NO HAGUÉS ESTAT PER LA LECTURA D’AQUELL LLIBRE”

ha estat la frase proposada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Nom: Carla Agustí Carrillo
Escola: Les Alzines - Palau (Girona)
Classificació: Primera classificada

Escriptora improvisada

Sola, tristament sola, sota l'atenta mirada d'un llum d'oli projectada al meu davant. Sola. Les cortines ballen, indiscretes, intranquil·les. Sola. Les busques del rellotge avancen dòcils, veloces, lleugeres. Com si algú al seu darrere es delís per fer passar les hores mortes donant-li corda. Sola. I la meva rialla unànime omple l'habitació, agafant alhora un ambient ambigu i moix. Benvinguts, doncs. Benvinguts al meu refugi, al meu cau, al meu palau amb una sola reina entronitzada. Quina reina més estranya, us preguntareu. Una reina posseïdora únicament d'una modesta cadira, d'una considerable munió de llibres, d'un humil escriptori, tan humil com el seu llapis gastat, però coneixedor de tots els secrets de la seva estimada Graciosa. Una Graciosa vulnerable, subtil. Per això probablement té aquest títol tan privilegiat.

Sóc escriptora. Bé, una escriptora especial. Una escriptora amb una sola amiga: la soledat. El silenci. A vegades la soledat pot ser bona. Si la desitges, si la busques en els racons més remots, més impensables. Si la cerques amb totes les teves forces. Llavors et fa costat. Bé, no seré arrogant. També tinc dos amics més. El meu llapis n'és un altre. Revelador. Abstracte. Innocent. Però amic. I l'altre. L'inesperat. L'etern. Tradicional: l'escriptura, seguidora de les meves passes errants. L'escriptura, la que truca a la majestuosa porta del meu palau reial cada vesprada, abans de pondre's el sol. Les meves paraules, les meves històries. Les facècies. Les errades.

Els obstacles que he superat per aconseguir-te. Són teus. Per a tu. Eternament. No defugis el que t'acabo de regalar. Ets tu que m'has ajudat. I ara, que et tinc estès sobre la meva mà. Ara que sóc capaç de notar-te, de sentir-te, encara que no pugui palpar-te… Ara que descanses en la meva ment apagada momentàniament. No et desvetllis. Farem del silenci, el mútic, el fidel silenci, la nostra cançó. I jo, que cada nit deslligo el meu passat sobre un full de paper blanc, amb l'ajuda incondicional del meu llapis protector, sentinella, guardià oficial del meu palau ruïnós per fora, subtil per dins… I amb el nostre silenci, aquell que ens fa grans, el cel que ens fa créixer, el que ens allarga la mà.

Fugim tots on no ens puguin veure, en algun lloc ocult, amagat, refugiat del dolor, de la pena, aquella que no esborra el mal. I cada nit sortim a la intempèrie, que potser les estrelles ens respondran les preguntes, aquelles que no ens atrevim a preguntar a qualsevol. I encara que el cel calli, calli inundant-ho tot amb el seu silenci i la seva quietud, no desesperem. Que nosaltres creiem en la màgia, encara que sigui tardana, encara que vulgui temps. I aquesta princesa d'aquest conte inventat, dotada dels seus privilegis enaltits, a qui apassiona i obsessiona l'escriptura, el simple fet de fer un parell de gargots mal fets, el simple fet de submergir-se, d'encabir-se en els seus pensaments de dona, continuarà amb la seva meta, amb el seu camí, amb un sol destí.

Ara faig lliscar una ploma molla sobre un full en blanc, entre quatre parets i un sostre ordinaris. Tot és imperfecte, tot és diferent. Perquè cada dia veig el que m'envolta d'un color diferent, d'una aroma diferent. Avui, el perfum de farigola i romaní m'envaeix. I em perdo en el món, en la meva atmosfera. I la meva ment comença a teixir somnis, històries.

Algú em crida als quatre vents. I de sobte el meu nom em sembla bonic. Al·lucida, em giro. Imperceptiblement. Però no veig ningú per allà a prop, almenys voltant pels meus jardins florits de flors de primavera.

I sóc feliç. I si no fos per la lectura d'aquell llibre, jo no hauria estat escriptora. Aquell llibre de la mare, tan antic, apassionant de mena. Però ara que l'he llegit, que l'he sentit en primera persona, sens dubte, no hauria esdevingut escriptora improvisada.

Nom: Clara Giralt Cortada
Escola: Sta. Teresa de Jesús - Vilanova i la Geltrú (Barcelona)
Classificació: Segona classificada

Dormint

Em dic Mar. Ja fa temps que vaig perduda per un món màgic on els somnis es fan realitat. Els camps poden ser d'estores, els mars, de suc de taronja, i fins i tot els castells són de palla. Estic buscant una sortida, vagant perduda per aquest món de fantasia. Estic cansada. Avui he caminat molt per parets rocoses i camins sense fi, i tinc ganes de dormir. M'estiro recolzada a un arbre i penso que, en realitat, aquest lloc no és tan dolent, és bastant divertit. No recordo com vaig arribar aquí, només recordo la veu de la meva mare dient: "No corris, que et faràs mal, i vés amb compte".

És de dia, dec haver dormit unes set hores. Tot i això, segueixo estant cansada. Sento un soroll. I un altre. Em giro, no veig res, només el frondós bosc. Espera. Hi ha un homenet al meu costat, és molt petit.

—Senyoreta Mar, ha de venir amb nosaltres, corri!

Estic envoltada d'homenets petits que corren i corren i quasi ni els puc seguir. Tot i això, corro com mai he corregut, notant el vent i la llibertat entre els meus cabells. Arribem a un arbre gegant i em diuen que m'hi enfili. Quan arribo a dalt, l'homenet més vell se m'acosta i em diu:

—Bon dia, senyoreta Mar. Som la tribu dels elfs bandits i necessitem la seva ajuda.

Primer me'ls quedo mirant. Són bastant lletjos: de color verd, molt baixets, amb orelles punxegudes i uns barrets de color turquesa.

—El nostre regne està liderat per unes màquines terrorífiques —m'explica— i necessitem que ens alliberi. Per això, haurà d'arribar al castell de palla. Si no hi arriba, poden passar unes coses terribles. Bona sort i bon viatge, que no hi ha temps per perdre!

Tot està passant tan ràpid. No m'han donat ni l'oportunitat d'escollir, simplement un mapa i a reveure. Necessito respirar. Què és això? Em miro el mapa i continuo caminant. Els ajudaré. Segueixo la línia traçada entre muntanyes i arribo a un camp. És ple de catifes i hi ha un castell on posa que m'he de treure les sabates. Simplement ho faig. Abans d'entrar m'adono que un elf m'està seguint i que entra amb mi al camp. No diu res. Quan començo a caminar, em carrego d'electricitat estàtica i els cabells se'm posen de punta. Començo a riure i l'elf riu amb mi. El toco i li passo la corrent. Ell fa el mateix. Els dos ens tirem a terra i riem. Passada una estona, continuem el nostre camí, sense dir res. Arribada la nit, diu:

—Pararem aquí a descansar. Per cert, em dic Orti.

I ens adormim.

L'endemà continuem la ruta del mapa, fins que ens trobem uns tobogans molt llargs, que hem de baixar amb unes cadires amb rodes. Semblen d'hospital! Jo pujo en una i l'Orti en l'altra. Ens tirem. Noto unes papallones a l'estómac. És molt divertit. Però miro cap a baix… i veig unes papallones reals que marxen volant del meu estómac. Arribem al final. Em sento com l'Alícia al país de les meravelles. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre…

Espera, recordo alguna cosa més. M'encantava aquest llibre. L'Orti interromp els meus pensaments, dient-me que hem de

seguir. Continuem el trajecte, fins que arribem a un riu, i a l'altre costat hi ha una casa. Hem de construir un pont, però no hi ha material.

L'Orti em diu:

—Imagina.

El miro i em repeteix:

—Tu, imagina!

I començo a imaginar. El pont a poc a poc es construeix dins la meva ment. Obro els ulls i el pont ha aparegut! El creuem i entrem a la casa.

—Mar, ara toca descansar. Demà és el gran dia, quan arribem al castell.

Pujo al pis de dalt i m'estiro en un llit que hi ha. Demà ja arriba el final. Qui sap si podré sortir d'aquí. Només espero saber què passa. M'adormo, i dins dels meus somnis sento:

—Senyora Coll, sóc el Dr.Orti. Sento molt informar-la que la seva filla està clínicament morta, el 50% del seu cervell ha deixat de funcionar. Necessito que firmi aquest document per desconnectar-la de les màquines que la mantenen amb vida.

—Silenci.

—D'acord.

—Abans, vull dir-li una cosa.

És la veu de la mare, la que em deia "No corris, que et faràs mal, i vés amb compte". Se m'acosta i em diu:

—T'estimo, Alícia.

Nom: Júlia Curto Arbó
Escola:IES Mare de Déu de la Candelera
L'Ametlla de Mar (Tarragona)
Classificació: Tercera classificada

L'expressió de sentiments atípics

Recordes aquells vells temps en què érem quatre? Érem una família típica, normal, fins que vas decidir marxar. Pare, conservo la teva imatge baixant per últim cop les escales de casa, una casa gran i gelada, aquell trist matí d'hivern. Duies un nombre elevat de bosses obscures en les quals hi vas dipositar records, records que mai hauries pogut imaginar que aquell dia enterraves per sempre.

En l'actualitat, passat el temps, desxifro els teus gestos i entenc el llenguatge de les teves decisions. Aquell dia no podia aconseguir-ho, ja que un núvol de foscúria m'impedia pensar raonablement. Recordo quan em vas estrènyer la mà i els meus ulls van vessar llàgrimes innocents i vertaderes. Mai no ens hauríem imaginat que ens estaves enganyant, donant-nos falses raons i impossibles solucions.

Vam aconseguir sortir tots tres endavant. Tot i això, ens va costar sortir d'aquella precària situació en què ens havies deixat. A poc a poc vam anar destapant el llençol de la veritat i vaig poder notar el rebuig que desprenies cap a mi. Era una nena, i m'era molt violent veure't pels carrers del nostre poble, petit i xafarder, juntament amb les persones amb les quals havies escollit tornar a començar. El sentiment de substitució inundava el meu esvelt però innocent cos. Jo madurava, em feia gran, i t'ho estaves perdent. Com jo, els sentiments canviaven i vaig arribar a tenir-te un odi profund. Odi que no volia que transmetessis als cosins, avis i tiets. Els estimo i els he estimat sempre, encara que en algun instant ho hagin

dubtat. M'entristia que no em dirigissis la paraula i m'enrabiava veure't amb dos nens que no tenien la mateixa sang que tu. M'estaven prenent el lloc i tu ho volies així. La mare, una persona de la qual em sembla que no deus voler sentir parlar, és la persona que més m'ha intentat apropar a tu. No has lliurat cap tipus de resposta i puc interpretar que t'importo poc, o menys que abans.

Miro el futur amb por. M'envolta una estranya por de voler estudiar i no tenir suficients recursos per poder fer-ho. Crec que t'agradarà que et comuniqui que vull ser periodista. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre que em vas regalar fa molts anys per Sant Jordi, encara no ho tindria clar.

Fa un temps que la indiferència ha vençut l'odi i habita al meu cos. Feia mesos, i fins i tot anys, que volia redactar-te una carta com aquesta i expressar-te els meus sentiments. Em frenava la reacció que podries tenir cap a mi. Ara que no tenim cap tracte només vull demanar-te un favor. Pensa i reflexiona sobre els teus errors. Jo també ho faré. D'aquesta manera no tornarem a fallar mai més.

Nom: Maria Viñas Casas
Escola: Claret - Barcelona (Barcelona)
Classificació: Quarta classificada

Era una calorosa tarda d'estiu, feia xafogor. Vaig entrar a la meva llibreria preferida. Per sort, hi feia més fresca. Era una llibreria petita, plena de prestatges que arribaven fins al sostre. Feia olor de fulles seques, de llibres vells. Era especial. Vaig saludar amb un somriure el propietari, el senyor Manel.

—Bon dia, Helena —em va dir mirant-me amb els seus ulls d'un blau cristal·lí.

El senyor Manel era ja un home vell, que havia donat la seva vida als llibres i n'estava orgullós. Vaig dirigir-me a l'interior de la llibreria, cap a una prestatgeria a l'atzar. Em dirigia a trobar un nou llibre per aquella setmana, una nova història per descobrir, un nou món per imaginar, uns nous personatges per conèixer. Vaig agafar el primer llibre que em vaig trobar al davant i vaig fullejar-lo. Frases concises i ben estructurades. L'autor s'esplaiava poc. Devia ser un home amb les idees clares, molt sintetitzador. Vaig agafar-ne un altre. A diferència de l'anterior, aquest contenia frases llargues, però no s'entenia res. L'autora escrivia i escrivia, però res no tenia sentit. Vaig agafar-ne un tercer i un quart, i fins i tot un cinquè, però no me n'agradava cap. Al final vaig decidir deixar-ho. L'inexistent destí no volia que aquell dia comprés un llibre. L'inexistent destí desitjava una altra cosa. Vaig sortir del meu petit paradís i vaig marxar cap al segon, la platja. Amb cinc minuts ja hi vaig ser, tenia sort de viure a prop d'aquell idíl·lic lloc. Vaig descalçar-me per poder notar la

sorra fina i calenta amb els peus. El vent em feia voleiar els cabells llisos, de color de palla. Els meus ulls color mel observaven l'horitzó; cel i mar alhora. La cala on em trobava era plena de pins. Això i la remor del mar em tranquil·litzaven. Vaig asseure'm a la vora de les onades, perquè se'm mullessin els peus, i vaig tancar els ulls. De sobte, quelcom em va tocar el peu. Un llibre dins d'una bossa transparent de plàstic reposava al meu costat. El mar m'havia portat un regal. Vaig agafar-lo i el vaig obrir. A la portada no hi havia títol. A la primera pàgina hi posava: "Estimat lector, desitjo que aquest llibre et faci somiar, et faci viure i et faci ser. PD: Ets lliure d'escollir-ne el títol". Vaig somriure i, allà mateix, vaig començar a devorar-lo. El llibre parlava de la vida, de la mort, de l'amor, de la por, de la felicitat i de la tristesa. Parlava d'un món passat i d'un món futur que esdevenien un món present. Amb aquell llibre vaig riure , plorar, estimar, patir, recordar, oblidar, sentir i ser. Vaig donar la volta al temps, a la història i a l'univers. Segurament no m'enteneu. Hauríeu de llegir el llibre per entendre-ho. El que us vull dir és que va ser la millor experiència de la meva vida. Heu de saber que jo havia patit una infància bastant desagradable. Era òrfena, només tenia el meu germà gran. Els meus pares havien desaparegut sense deixar rastre, com pols emportada pel vent. Havien estat uns anys molt difícils. A més, jo era molt tímida, reservada i desconfiada de tothom (menys del senyor Manel).

Vivia en una bombolla de llibres, de móns irreals, però preciosos. La lectura era la meva vida i m'agradava, però va arribar un punt en què vaig veure que havia de canviar. Va ser aquell dia, en aquell lloc, amb aquell fabulós llibre a les mans, quan me'n vaig adonar. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, no seria la persona que sóc ara. El

llibre sense títol portat pel mar em va marcar i em va canviar. Com havia desitjat l'escriptor, em va fer somiar, però va fer més que això. Em va ensenyar la vida i la manera d'afrontar-la i viure-la amb plenitud, amb goig, passant-me-la bé. Ara sóc una persona oberta, extravertida, bona, madura, amb objectius i reptes complerts i per complir. Quan quelcom em va malament m'aixeco decidida, perquè s'ha de caure per aprendre a aixecar-se. Ara continuo sent jo, l'Helena, però sóc una nova i millor Helena que aprèn cada dia coses noves i que viu la vida amb intensitat. Aquesta és la meva petita i senzilla història de com gràcies a un llibre vaig aprendre a passar pàgina a la meva vida i a començar-ne una de nova, sense oblidar les que ja estaven escrites. Això sí, mai no he deixat i mai no deixaré d'estimar la lectura, i malgrat que un dia vaig perdre el llibre (jo crec que l'inexistent destí va decidir que havia d'ajudar una altra persona) el porto guardat dins del meu cor. És el meu tresor més preuat, el llibre que finalment vaig anomenar, amb la llibertat que em va concedir l'autor, Coneix i viu la vida, començant avui i continuant demà. Així que ja ho sabeu, si un dia us trobeu un llibre sense títol a la portada, llegir-lo us ensenyarà moltes coses, perquè llegir va ser una de les meravelles que es van inventar per a l'home per aprendre a viure i a ser.

Nom: Marina Llauradó Núñez
Escola: Ramar - Sabadell (Barcelona)
Classificació: Cinquena classificada

Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre la vida no hauria fet aquell tomb dràstic que em convidà als límits del coneixement, l'abisme entre l'enteniment, la raó, la demència i bogeria. El respecte als déus havia canviat, ara eren homes i dones, qui amb pactes i tractes amb criatures aconseguiren dominar els cavalls en un món sense creences dins la meva ànima.

Ara, doncs, us convido a escoltar la meva història de la veu més dolça mai trobada enlloc: el paper, que conduïa nacions a guerra o pau, que enamorava joves, que condemnava o lliurava vides. El paper, sens dubte, el millor narrador o el poeta més fi mai trobat sobre la faç de la terra.

Ja eren tercejades les hores de la nit en què la dama blanca, des del seu tron estrellat, aquell dia somrigué. Il·luminava dolçament el bosc mut on cap ànima plaent destorbava el silenci de mitjanit de la tenebra.

El llibre que sostenia em semblà agradable. Era un petit conjunt de paper de fumar, lletres que la meva madura edat no acceptaven totalment, tapes toves i de color blanquinós.

Mai entendré per què, doncs , m'havia decantat pel petit llibre al basar, però tenia una atracció magnètica que m'induïa a prendre'l i a llegir-ne el contingut, a beure el beuratge màgic de la poció d'una prosa ben escrita.

Començava a pesar figues quan un mussol tafaner començà a

udolar i em féu incorporar d'un salt. El llibre em caigué de les mans. Encara que fos un home que estava a tocar de l'edat en què el coneixement, segons filòsofs grecs de reputació, arriba a la meta, m'agradava mantenir-me ajagut a les branques baixes mentre feia voleiar la ment per sobre de la copa de l'arbre amb històries de fantasmes o mitologia, o aventures de mariners o navegants… Tant era, el que volia i desitjava era distreure'm i consumir el coneixement i la delicada prosa del text.

Aquella nit havia decidit quedar-me fins tard. No hi havia ningú a la freda casa del meu pare, la família no estava de part meva i jo no hi pensava. Però bé, no sortim dels paràmetres de la vostra incumbència, dames i cavallers.

L'estupidesa humana era infinita i la idea miserable i poc reflexionada de quedar-me adormit a la branca d'un roure, ja de nit, no era possible baixar a la babalà. L'edat em castigava i em fustigava com un flagell i ara, gràcies a la meva amiga estupidesa, hauria de dormir a l'arbre acompanyat d'una miserable espelma consumida i un llibre.

El maleït mussol deixà anar un altre udol lúgubre i no vaig reconciliar la meva estreta relació amb la son i el seu delicat vel vespertí de colors fins a mitjanit.

Decidí començar de nou amb la lectura.

Apropí l'espelma perquè la seva càlida llum il·luminés les pàgines. Em delectava amb el llibre, però el fred començà a burxar. M'entaforà, refregant-me amb les llances glaçades del vent, contra el tronc del robust roure que em sostenia.

Les pàgines volaven davant la meva mirada, que cansada prosseguia el camí amb ànsia i deliri.

Els pensaments començaven a ressorgir, obscurs. La ment d'un home, ara aterrit, contenia idees esbojarrades. Era la ment d'un home gronxat pel vent sobre la branca d'un roure.

Unes mans m'envoltaren el pit i començaren a estrènyer-me.

L'espelma, la vaig brandar com si d'una espasa es tractés, cremant-me les puntes dels dits i les celles. En girar-me mancat de valor vaig caure sobre el terra proveït de fullatge de tardor. L'atacant havia fugit.

Fantasmes, ara no havia de tenir por. Déu meu, ara, proper als cinquanta, els contes per a nens desobedients quedaven lluny. Bum, bum! Batec d'un cor esvalotat. Bum, bum! No.

Bum, bum! Històries per a nens.

Bum, bum… Una ombra rere l'arbre.

L'ombra caigué, ara brollà sang del coll, que tacava la camisa blanca d'estil victorià. L'hora era ara i periria gràcies a la infinita estupidesa humana.

Bum, bum! Batecs secs d'un cor foll i exasperat. Va ser l'última cosa sentida quan vaig néixer.

Allí una nova vida començà.

El meu nom és un secret per a l'home. La seva menció el faria trastornar. Vago pel món buscant… No ho sabria explicar, però suposo que algun dia la resposta vindrà a mi en forma del de la falç.

M'acomiado de vostès i desitjo humilment que no em titllin de boig, perquè… aquest és un món de bojos, no?

Nom: Lidia Calderón Ramírez
Escola:IES Palamós - Palamós (Girona)
Classificació: Sisena classificada

Vull viatjar. De gran, no vull tenir una feina avorrida, fer cada dia el mateix i viure al poble on vaig néixer. El que jo vull és anar-me'n lluny, perdre la família de vista i ser cada dia en un lloc diferent. Busco l'emoció de no saber on seré l'endemà, la felicitat de saber que ets al lloc adequat en el moment adequat. Com van començar aquestes ganes de fer de la meva vida una aventura?

Jo era petita, potser tenia sis anys, el dia que la meva àvia em va somriure i em va donar un còmic. Me'l vaig mirar, amb curiositat. Els dibuixos em van agradar i la lletra majúscula m'ajudava a saber què passava a les vinyetes. Recordo que vaig anar a la meva habitació i vaig començar a llegir-lo. Em va agradar molt i en vaig demanar un altre als meus pares. Aquells còmics infantils els vaig seguir molt més i al final vaig acabar llegint llibres de contes. Fins que un dia em van regalar un llibre diferent: quasi no tenia dibuixos, però sí que tenia molta lletra. El vaig fullejar. No eren contes, era un llibre d'aventures. Vaig donar les gràcies, però vaig pensar que no m'agradaria i el vaig deixar en un prestatge. El llibre es va quedar allà durant mesos, fins que un dia que m'avorria vaig decidir llegir-lo.

Amistat, valor, llibertat, viatjar… Les paraules d'aquell llibre quedaven gravades a la meva ànima, no podia parar de llegir-lo! Tot el que deia el llibre em semblava brillant i meravellós. Fins que un trist i feliç dia me'l vaig acabar. Trist,

perquè ja l'havia acabat; feliç, perquè vaig descobrir que n'hi havia tota una col·lecció, a la qual vaig acabar enganxada. Me'ls regalaven pel meu aniversari, per Nadal, els agafava de la biblioteca…

D'aquesta col·lecció vaig saltar a una altra, i a una altra, i encara a una altra més. La lectura era la meva amiga, la que em donava esperança i em feia passar bones estones.

Vaig oblidar el meu antic desig de viure al meu poble i portar una vida monòtona. Vaig començar a desitjar la llibertat, agafar la bicicleta i sentir-me lliure, respirar la refrescant sensació que atorga l'aigua del mar, escoltar el cant dels ocells i desitjar ser un d'ells per poder volar sense fronteres.

Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre que vaig tenir aparcat durant mesos sense fer-li cas, jo no seria aquí. Aquell llibre em va transmetre la passió per la lectura. Aquell llibre em va obrir els ulls a l'increïble món que es pot descobrir en un paper anomenat pàgina. I sobretot dono gràcies a la meva àvia, que per desgràcia va morir fa cinc anys, per haver-me'l regalat.

Com es deia aquell llibre meravellós que em va canviar la vida? Els cinc i l'illa del tresor.

Nom: Camelia López Gallardo
Escola: Andersen - Terrassa (Barcelona)
Classificació: Setena classificada

El sol havia fet mutis cap a l'horitzó i en el seu lloc tota una senyora lluna plena, rodona i amb cara de pa de quilo, mirava el mar tot iniciant el seu coqueteig nocturn. Jo observava des de la meva finestra aquell meravellós espectacle. Les ones enjogassades ballaven una eterna dansa amb la suau brisa. Vaig girar cua i em vaig dirigir cap a l'escriptori per agafar el meu llibre preferit, el llibre que havia llegit tantes vegades, el llibre que m'havia fet riure, plorar i reflexionar. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, jo no hauria superat aquell núvol negre, creat per ràbia i rancor cap a la vida, que m'ennegria el cervell.

Aquell núvol es va crear un dia a l'escola, quan una trucada inesperada em va esborrar tot rastre de felicitat de les meves faccions. Vaig caure en una densa i profunda foscor que em treia l'aire i m'anul·lava l'enteniment. Els meus llavis havien fet un pacte silenciós i el cos actuava involuntàriament. Veia passar la vida com una pel·lícula de la qual jo no era la protagonista.

Van passar les estacions i jo seguia tancada en mi mateixa. Una boira densa ho omplia tot i el sol sortia sense esma. Com podia reaccionar? Com es reacciona quan ho perds tot en un accident de trànsit? Aquesta pregunta passava dia i nit pel meu cap sense trobar resposta.

Un dia passava pels passadissos de la biblioteca sense cap direcció quan el vaig veure, un llibre blau cel amb lletres

negres com la foscor. El vaig agafar i vaig començar a llegir a poc a poc, en un silenci que pesava com el ferro. El llibre parlava d'una noia de la meva edat, d'un somriure encisador i uns ulls blaus com el cel en un dels dies més assolellats. La seva història era semblant a la meva, va perdre la seva mare de petita i havia d'afrontar la situació ella sola. M'hi vaig sentir identificada i vaig començar a viure la seva vida a través dels seus pensaments.

El llibre es va acabar ràpidament i jo vaig aprendre a veure la vida amb altres ulls. Totes les cabòries i els núvols que m'ennegrien l'enteniment es van anar dissipant lentament. El llibre m'havia fet veure el que el núvol no em deixava veure. No em va ensenyar a omplir el buit que sentia al cor, sinó a conviure-hi i poder observar el que m'envolta. La foscor es va convertir en un esclat de colors i jo tornava a ser la protagonista de la meva vida. Quan em miro al mirall no veig una noia prima sense vida. Ara veig una noia amb uns ulls verds com el mar que volen conèixer món i recuperar el temps perdut. Veure la realitat que ens envolta és decebre's; somiar és creure i viure.

Nom: Evelin Nicolaeva Ilieva
Escola:IES Samuel Gili i Gaya - Lleida (Lleida)
Classificació: Vuitena classificada

No et donis mai per vençut

Al llarg de la nostra vida, les persones acostumem a llegir diversos llibres. Quan som petits, llegim aquells contes de fades, de prínceps i princeses i d'animalets que passegen tranquil·lament pel bosc. Contes breus que acaben amb un final feliç. A mesura que anem guanyant edat, cada cop madurem més i, per tant, ens comencen a agradar altres tipus de llibres, ja que els nostres gustos també canvien. Sempre en la vida hi ha un llibre que et deixa marcat i n'aprens grans lliçons, un llibre que ja no podràs oblidar mai més a causa de l'efecte que ha causat en tu. Bé, aquesta és la meva història. Em dic Joana i tinc 45 anys. Tinc dos fills: el Marc, de 19 anys, i el Toni, de 14 anys. Són les persones més importants i que més estimo en aquest món. No hi ha ningú que m'aporti tanta felicitat com me l'aporten ells amb el simple fet de dibuixar un somriure al seu bonic rostre. Cada dia veig com els meus fillets, que fins fa dos dies eren ben petitons, ara es van distanciant cada cop més de mi. Sí, ho sé, estan en una edat difícil, l'edat de l'adolescència, i jo, com a mare, he d'aprendre a entendre'ls i a respectar les seves decisions. Però bé, els comprenc, ells no en tenen cap culpa. Dia a dia intento fer tot el possible perquè tinguin les màximes comoditats i intento donar-los tot el que em demanen.

La meva jornada és molt cansada, i el fet d'haver d'ocupar-me sola d'aquells ninets és molt dur. El meu marit va morir fa dos anys en un accident de trànsit. Jo ho vaig passar molt malament durant molt de temps, però amb el temps un se

n'adona que per molt que algú plori o trobi a faltar una persona que ha mort, les coses no s'arreglaran. Aquell dia aprenem que la vida no és com aquells contes de fades que llegeixes quan ets petit i que no totes les històries tenen un final feliç. També he après a valorar tots els detalls i totes les coses boniques del meu voltant. En aquest món tan injust, si et dones per vençut ja està tot acabat i el que intento ensenyar als meus fills és que l'esperança és l'última cosa que es perd i que per molts obstacles que els presenti la vida, han de saber esquivar-los i sortir-se'n.

Ells van superar fàcilment la mort del seu pare perquè encara són molt joves i no ho entenen tot. El fet que ells l'oblidessin tan fàcilment, també em va ajudar a mi a superar-ho i diria que, gràcies a ells, avui torno a ser jo mateixa i ara sé que no em penso donar per vençuda mai més. Recordo que quan el meu marit va morir, em vaig llegir un llibre de l'Albert Espinosa que es diu Si tu em dius vine ho deixo tot… però digue'm vine. És un llibre molt bonic que parla d'un nen que es queda orfe i per no haver de quedar-se amb el seu germà gran fuig de casa i se'n va de viatge cap a una illa tot sol. Durant el seu camí, troba diverses persones que li ensenyen grans lliçons de vida. És un llibre realment emotiu i que m'ha arribat al cor. Crec que si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, jo no hauria pogut sortir de la soledat i no m'hauria pogut alliberar del forat buit que sentia i que em perforava el cor i m'ensorrava la vida. En la vida, només es pot estimar amb amor profund una sola persona i quan perds aquella persona, has de saber reconstruir-te i dir-te que la vida continua, encara que no ho vulguem. S'ha de saber vèncer la por i demostrar que res ni ningú et podrà fer mal. Espero que la meva història ajudi molta gent que està passant per la mateixa situació que jo i recordeu: no us doneu mai per vençuts!

Nom: Aina Barquero Peiró
Escola: IES Vilanova del Vallès - Vilanova del Vallès (Barcelona)
Classificació: Novena classificada

Els gegants, uns actors no gaire grans

Aquell estiu va ser diferent. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre totes les aventures que vam viure no s'haurien fet realitat. Perdoneu, no m'he presentat. Sóc la Júlia Llum. Sí, aquest és el meu cognom, i visc a Barcelona. Com us deia, si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, un llibre que diu que si creus en els somnis es faran realitat, la meva colla i jo no sé què hauríem fet durant aquell llarg estiu.

Visc a Barcelona, però tots els estius els passo a Batea, un poble de la Terra Alta. Allà hi tinc una colla de quatre amics i mig: ELS GEGANTS, que som l'Ernest, en Joan, en Carles, jo i en Flor, el meu gos. Ens diem així perquè el més alt fa 1,60 metres.

Abans d'anar a Batea, em vaig llegir un llibre que va canviar la meva forma de pensar. En arribar al poble, vaig anar corrents a buscar els meus amics. Els hi vaig explicar el que deia el llibre: si creus en els somnis, es faran realitat. El somni de tots nosaltres era ser actors de cinema o de televisió. Dit i fet, vam decidir que aquell estiu faríem una pel·lícula. Entre tots vam escriure el guió, que ens va ocupar cinquanta pàgines escrites a l'ordinador pel davant i pel darrere. Vam quedar impressionats. Era la primera vegada que ho intentàvem i ens havia sortir prou bé.

Al pare de l'Ernest li agradava molt gravar coses i ens va deixar una càmera. Ja ho teníem tot per començar a rodar. El

rodatge... Ui, el rodatge! Ens feia tanta il·lusió rodar el nostre curtmetratge que no sabíem per on començar. Quan ens vam decidir, tot va anar com una seda, fins que va arribar l'escena on havíem de saltar un mur.

—No ho penso fer —vaig dir.

—Per què no? —va preguntar en Joan.

—Coi, perquè em fa por —li vaig contestar.

—Calma't, nosaltres t'ajudarem. No passa res, si ho hem de repetir quaranta vegades —em va dir en Carles.

Ho vaig repetir, no quaranta vegades però sí unes quantes. Al final ho vaig aconseguir. Després del rodatge venia el muntatge. El muntatge va ser fàcil, ja que en Carles era una màquina dels ordinadors. Ens vam passar sis hores per muntar-ho tot. En acabar en vam fer quatre còpies i ho vam visionar.

L'últim dia de les vacances ens vam reunir a casa meva, amb els nostres pares, i tots junts ho vam veure. Vaig plorar molt, no perquè la història fos trista, sinó perquè ja s'havia acabat l'estiu i em costaria molt deixar de veure'ls.

Ara que estic sola a la meva habitació veient el curt per dissetena vegada, m'adono que la frase "Si creus en els somnis, es faran realitat" està molt ben pensada.

Nom: Joan Martínez Sala
Escola: Betúlia - Badalona (Barcelona)
Classificació: Desè classificat

Tancat. Amb mal de cap. Les celles em pesaven. Veia totes les ampolles i el seu contingut en moviment, però no eren elles les que es movien: eren nois, estudiants o escriptors, com preferiu, que senzillament es dedicaven a escriure. No pensaven, només escrivien. Potser en veies algun que estava aturat; en aquest cas, només calia que esperessis dos segons per poder veure el que faria: eixugar-se la suor de les mans.

Aquest, doncs, no era el meu cas. Jo, senzillament, pensava. Cada cop estava més nerviós, tot i que ho sabia dissimular prou bé. Tothom, i cada vegada més gent, escrivia. No se sentia res, únicament el soroll que fan els fulls quan es mouen. Una pàgina, cinc paràgrafs, cent setanta-vuit paraules, devia haver escrit el noi que tenia al costat. Un full en blanc, la càrrega de tinta tan plena que amb una sola gota més ja vessaria, i ni una miserable lletra era el que un servidor havia escrit.

No podia parar de pensar. Potser començava pensant en què havia sopat ahir i acabava pensant en quin ofici voldria tenir quan fos un adult. El resultat, és a dir, el pensament final, sempre variava, tot i que el factor principal era sempre el mateix: el maleït llibre que vaig llegir el dia abans de la prova. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, possiblement hauria escrit alguna cosa, o almenys ho hauria pogut intentar. Vaig pensar que llegir alguna cosa el dia abans seria una bona font d'inspiració, però finalment la inspiració va

resultar ser nul·la. No podia deixar de pensar en aquell llibre. Cada cop que intentava pensar què escriuria, trobava que era una idea genial, fins que m'adonava que era una còpia barata del llibre que havia llegit.

Tancat. Amb mal de cap. Les celles em pesaven. La pressió i els nervis em van guanyar.

Nom: Maria Raïch Solans
Escola:IES Antoni Torroja - Cervera (Lleida)
Classificació: Onzena classificada

Un món ideal

Aquell dia seria un dia diferent dels altres. Ho sabia, i la gent que era allà, també. Tots esperaven el millor de mi. Ho havia de fer, i sobretot fer-ho bé. No podia fallar, només tindria una oportunitat.

Aquelles situacions em posaven molt nerviosa, però havia de tirar endavant, ara no hi havia marxa enrere. Agafava aire, molt d'aire, i sortia, pas a pas, però amb decisió. De sobte, els llums m'enfocaven, la gent cridava el meu nom i tots fixaven els seus ulls en mi. Quan estava als peus d'aquestes situacions, m'agradava pensar que desapareixia i que marxava lluny d'aquí, però ara ja no podia pensar ni tan sols això.

Em tocava a mi, havia de cantar, ho havia de fer. Vaig treure la inspiració de la part més amagada del meu cos. En acabar, vaig comprendre, pel silenci del públic, que no ho havia fet del tot bé. Vaig girar cua i me'n vaig anar, volia marxar, no volia parar mai de córrer, però la presència del director del concert em va fer parar i comportar-me com una persona normal.

—Agafa'l, Maria —em va dir el director tot oferint-me un llibre—, t'agradarà.

—Gràcies —vaig dir, mentre allargava el braç per agafar aquell llibre d'aparença estranya.

Sabia que ho deia per fer-me un compliment, però tot i això em feia sentir millor. Vaig arribar a casa, em vaig estirar al

sofà i vaig obrir el llibre. No m'agradava gaire llegir, però sabia que aquell llibre era especial. M'agradava. Aquell llibre feia que no pogués parar de llegir. Feia temps que no havia sentit res igual. Sabia que si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, mai no hauria sentit res tan intens. Sí, intens era la paraula exacta. Aquell llibre feia que els meus pensaments viatgessin cap a un món en el qual jo era una persona normal, una més entre totes les que hi vivien, i en el qual no hi havia ni cotxes, ni semàfors, ni res per l'estil, només hi havia natura i paisatges realment impressionants. Era molt bonic el que em feia sentir aquell llibre, em feia especial. Ara hi penso i sé que en aquell concert havia guanyat el millor premi. Era clar que no era cap copa ni res per l'estil. Era simplement la màgia d'aquell llibre.

Nom: Queralt Orriols Guiu
Escola: Xarxa - Berga (Barcelona)
Classificació: Dotzè classificat

La volta al món amb un somni

Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre no hauria somiat en aquella partícula de vent. Aquella mateixa nit, després d'haver llegit aquell llibre, El moviment del vent, vaig ficar-me al llit i vaig tancar els ulls. De seguida em va venir la son, estava molt cansada perquè el dia abans havia jugat un partit de futbol. Mentre dormia, vaig començar a somiar. Va ser un somni molt estrany. I el somni deia:

Hi havia una vegada una partícula de vent que estava situada al centre de Barcelona. Allà estava molt tranquil·la, el vent era càlid i plàcid. Des d'allà podia veure la Sagrada Família, que estava en construcció. Veia com cada dia era més gran i més bonica. Però un dia, el caràcter del vent que l'envoltava va canviar. Va ser un canvi molt brusc i de sobte va començar a tremolar i a moure's com uns baldufa. Quin mareig! Fins i tot jo, que ho estava somiant, vaig notar-ho. Però finalment, després de tant moure's, la partícula de vent va arribar a París, França. Ho va saber en veure la torre Eiffel. Va ser meravellós! Allà la temperatura va disminuir. Va tenir fred, però com que el vent es movia contínuament sense fer canvis bruscos, el fred va desaparèixer. La partícula de vent no va tardar gaire a marxar d'aquella ciutat. En un moment, va veure una tempesta que se li acostava cada cop més. Quina por! Es va posar molt nerviosa, i sense pensar-s'ho dues vegades, va intentar córrer cap a l'altra banda. Però aquest intent va resultar absurd i, llavors, es va trobar enmig d'aquella negra i fosca tempesta de caràcter violent. Allà es va

moure tant, que va donar voltes i voltes, cap aquí i cap allà, sense parar ni un moment. Li van venir tots els mals!

Aquella inesperada tempesta la va portar fins a Grenlàndia! Quin viatge més llarg que va fer! A Grenlàndia va patir molt de fred. Quan va arribar, de seguida es va posar l'abric marró, el gorro groc i els guants blaus. Aquella roba li va fer molt de servei, perquè si no s'hauria congelat. El paisatge era molt diferent dels altres. Hi havia vegetació, muntanyes nevades, mar… Va ser realment espectacular! Però a la tarda, un vent una mica esverat i entremaliat la va agafar de la mà i la va arrossegar cap avall. Què devia voler, aquell vent? Al principi el va seguir, però a mesura que va veure que no frenava, es va espantar. Estava ben boig! Aquell vent la va dirigir cap a un iceberg, hi acabaria xocant! Va fer molta força per sortir-ne, però va ser inútil. Va fregar amb l'iceberg tan ràpid, que només es va fer dues o tres rascades. Llavors, aquell vent tan entremaliat va deixar de fer el boig i la va deixar anar de la mà. Uf… quin descans! —va dir molt contenta i tranquil·la. Però el moviment d'aquella tarda no s'havia acabat. Va mirar cap a l'horitzó i va veure un tornado que se li acostava. Ara sí que va tenir por de veritat! Comparat amb les altres tempestes que havia patit, allò era increïble i terrorífic! De tanta por que va sentir aquella partícula de vent, vaig fer un bot que em va fer caure del llit. Vaig sospirar, només era un somni.

Nom: Berta Martínez Pàmias
Escola: Tecla Sala - L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona)
Classificació: Tretzena classificada

Escoltava l'enrenou que hi havia a l'altre costat de la cortina. Parlaven entre ells, esperant que el teló s'obrís per poder escoltar aquell repertori, que amb tanta cura havia escollit per a l'ocasió. Observava la cadira que, immòbil, esperava que m'assegués i comencés a tocar. Arribat el moment de sortir, em vaig quedar paralitzada, com si el meu cos no respongués a les ordres que li donava. Les cames em tremolaven, pensava que en qualsevol moment cauria a terra. Però aleshores algú, per darrere, em va donar aquella empenta que tant necessitava, i tot i que va ser molt suau, vaig sentir com un munt d'energia entrava a dins meu i feia fora tots els nervis. Crec que si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre de relaxació, que feia uns anys que havia llegit, i per l'empenta que m'havien donat, no hauria pogut sortir a l'escenari. El primer pas que vaig fer, no va ser un bon començament, ja que em vaig torçar el turmell i vaig trontollar una mica, però això no em va impedir de seguir endavant. Quan finalment vaig aconseguir arribar davant de la cadira, em vaig inclinar tot saludant el públic. Vaig seure i em vaig col·locar la guitarra ben a prop. Aleshores, els meus dits tremolosos es van apropar a les cordes fins a fregar-les amb la punta. Darrere d'un sospir vaig començar a tocar. Aquella magnífica melodia va omplir tota la sala, sentia com les notes dansaven en l'aire. Era una sensació meravellosa i, de sobte, em vaig adonar que els nervis i la por s'havien esfumat. Semblava que hagués fet allò tota la vida, em sentia còmoda dalt de l'escenari. Però aleshores va

ocórrer allò que tant temia que passés. Em vaig equivocar. Tot i que una nota pot semblar insignificant, per a mi fallar-la va ser com un cop de puny del qual hagués d'amagar el dolor. En aquell precís instant, a dins meu, va començar una lluita entre el meu instint, que em deia que fes aquella ganyota que sempre posava quan m'equivocava, i la meva consciència, que volia que seguís tocant com si res. Finalment, vaig aconseguir que tot quedés ben dissimulat i que la melodia seguís sonant sense problemes. Em vaig tornar a relaxar i vaig tornar a gaudir de la música com havia fet en els moments anteriors. Però allò no va durar gaire, ja que vaig adonar-me que arribava al final de la peça. Aquell tros on els maleïts acords feien que el que havia sonat tan bé des del principi acabés en un error. Malgrat tot, vaig desitjar que, com a mínim, l'última nota quedés bé. Va arribar el primer acord i em va sortir bé, i així un darrere l'altre, molt fluidament, com quan baixa l'aigua d'un riu, van anar sonant tots. L'última nota va inundar tota la sala, posant punt final a aquell concert que tants nervis m'havia fet passar. Quan vaig aixecar el cap, el públic va esclatar en aplaudiments. Allà, al fons de la sala, immersos en un mar de gent, els vaig veure a ells, els meus pares, aplaudint i somrient, contents del que la seva nena acabava de fer.

Crec que aquella va ser la millor hora de la meva vida, el meu primer concert. Sempre recordaré tots els nervis i la por que em feia sortir a l'escenari i els entrebancs que vaig tenir quan hi era, però també recordaré aquella sensació que tant em va omplir quan era allà dalt i els somriures i els aplaudiments que amb tant d'afecte em van dedicar els meus pares.

Nom: Elena García Arcos
Escola:IES La Mallola - Esplugues de LLobregat (Barcelona)
Classificació: Catorzena classificada

Hola, nois,

Sóc en Miquel i us escric des del centre de Barcelona. Sabeu on és la Rambla? Doncs és el barri on visc. Des de fa uns dies no deixo de pensar en vosaltres, a totes hores em vénen imatges vostres i sento rancor, ràbia, alegria, tristesa i molts més sentiments que no puc expressar amb paraules. Si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre mai no us hauria pogut conèixer.

Ups! Ho havia oblidat! Segurament molta gent deu estar llegint aquesta història, així que començaré pel principi i d'aquesta manera ho podreu entendre tot.

Tot va començar fa uns mesos, quan jo, tan espavilat com sempre, estava al jardí de l'escola intentant que el director, en sortir, quedés tot mullat gràcies a la mànega del jardiner, que "accidentalment" s'espatllaria. En el moment en què va sortir, tot va anar com esperava, però… per desgràcia em van descobrir, perquè el que jo no sabia era que al pati hi havia càmeres que ho vigilaven tot. Així que com si no fos d'esperar, van trucar al meu pare, que en menys d'un minut ja em va portar a casa empipadíssim. Em va tancar a l'habitació més fastigosa que hi podia haver a la part més baixa de casa meva, plena de pols, fosca, i fins i tot hi havia aranyes i rates. No us podeu ni imaginar els dies que vaig haver de passar… Fins que un dia vaig començar a buscar entre les fosques alguna cosa per poder passar el temps i la veritat és que crec

que el destí em tenia preparat aquell llibre a sobre del prestatge més alt, perquè sense que jo toqués res, el llibre va caure a sobre meu. Amb una mica de llum, perquè de casualitat vaig trobar una llanterna, vaig començar a llegir. Un món paral·lel, es deia el llibre. Vaig passar pàgina i només llegir hi havia una vegada… No sé què va passar, però tot va ser tan ràpid… El que sí que tenia clar era que de cop i volta em vaig trobar treballant en una casa a l'interior d'un bosc amb set nans! I de sobte va entrar una preciosa noia de cabells curts i negres. Era molt prima i per res del món desconeguda, era la Blancaneus! Estava al·lucinant, mai no m'havia passat una cosa semblant, però el millor de tot era que quan acabava una de les aventures del llibre tornava a la realitat i en podia començar una de nova.

Vaig conèixer Helena. Sabeu la història de Troia? Doncs és preciosa. També vaig poder conèixer David, el noi que lluita amb Goliat, i moltíssims personatges més que si no hagués estat perquè vaig llegir el llibre, no hauria pogut conèixer mai. Una setmana després d'haver començat el llibre, el meu pare em va obrir la porta i em vaig llançar al seu damunt, perquè si no m'hagués castigat no podria haver viscut totes aquelles aventures impressionants. Des d'aquell dia em vaig convertir en un dels millors escriptors de ciència-ficció del món, ja que relatava les mateixes aventures que havia viscut mesos abans.

I aquí acaba la meva història. Espero que a partir d'ara busqueu el meu nom a les llibreries.

Miquel Almodóvar

Nom: David Molins Gràcia
Escola: Maristes de Sants - Barcelona (Barcelona)
Classificació: Quinzè classificat

L'elecció d'aquell llibre

Era un dia calorós d'agost. Després de dinar, jo estava estirat al sofà canviant contínuament de canal, tot avorrit. Va arribar un punt en què el meu pare, cansat que no fes res, es va enfadar amb mi i em va dir que fes alguna cosa de profit, com per exemple, llegir un llibre. Era bona idea, però a aquelles alçades preferia jugar amb els amics o anar a la platja o a la piscina.

Finalment, vaig cedir a llegir-me un llibre que es deia El nen del pijama de ratlles. Al principi es feia pesat i el llegia molt poques estones, però després em vaig aficionar a llegir-lo: me l'emportava a la platja, el llegia després de dinar i de sopar… I a tot això, el meu pare estava tot content perquè per fi li havia fet cas. Em vaig acabar el llibre en un tres i no res. Em va agradar molt, el recomano a molta gent.

Aleshores es va acabar l'estiu, i amb ell, la rutina d'anar a la platja, llevar-me tard… I tocava anar a l'escola. Al cap d'un mes de començar el col·legi i acostumar-me a aquesta rutina, tenia un examen d'història, però el pitjor és que no ho sabia. Vaig posar-me ràpidament a estudiar, però de poc em va servir, perquè no ens van deixar ni cinc minuts per repassar. Hi havia alguna cosa a favor meu i era que l'examen anava dels nazis, tema que tractava el llibre que m'havia llegit. Per sort meva vaig aprovar, i a més amb un set, fruit d'haver estat atent a classe i de llegir-me el llibre. Quan vaig arribar a casa, vaig explicar al meu pare el que havia passat i vaig

haver d'admetre que ell tenia raó: com més llegeixis, més cultura tindràs. I és que és veritat. Per molt que siguis gandul com jo, i no tinguis ganes de llegir, a la llarga ho agrairàs, perquè si no hagués estat per la lectura d'aquell llibre, no hauria aprovat. I és important no només per l'aprovat, sinó, com ja he dit, per saber més.

"LLAVORS VAIG ADONAR-ME QUE M'HAVIA MENTIT."
"ENTONCES ME DI CUENTA DE QUE ME HABÍA MENTIDO."
"J'AI ALORS RÉALISÉ QU'ON M'AVAIT MENTI."
han estat les frases proposades pel Govern d'Andorra.

Nom: Pilar Martínez Juanarena
Escola: Lycée Comte de Foix - Andorra la Vella
Classificació: Primera classificada en llengua catalana

Estava trista. El meu pare havia marxat a Espanya a buscar feina i jo no el veuria durant tres mesos. Si en trobava una de bona, marxaríem tots cap allà. Em dic Flor, Flor Castellà. Bé, això no vol dir que jo sigui castellana, perquè de castellana no en tinc res! Tinc dos germans: el Josep i el Pedro, tots dos són més grans que jo, i molt pesats! Bé, continuo. Llavors nosaltres vivíem al Brasil, a Brasília, la capital, però en aquell moment el país passava per una crisi terrible! Jo tenia quatre anys, el Josep, sis, i el Pedro en tenia set. La meva mare treballava al matí i passàvem totes les tardes amb ella. De vegades venien els iaios, de vegades no… La qüestió és que tots fèiem una vida normal.

Però aquell dia… No me n'oblidaré mai! Estàvem dinant i va sonar el telèfon, era el pare. Havia aconseguit una feina bastant interessant a Barcelona. Havíem de marxar! Em va saber tant de greu haver de marxar del lloc on havíem nascut i viscut tota la nostra vida! Van passar dues setmanetes i ja havíem agafat l'avió, la meva mare, el Josep, el Pedro i jo. Vam fer escala a Alemanya, però no em demaneu el nom de la ciutat perquè no me'n recordo, i després vam arribar a Barcelona. El meu pare havia llogat un pis molt petitet, però bé, tenia piscina comunitària i vistes al mar! I a més ens deixaven dibuixar a les parets de l'habitació! Ens van inscriure en una escola on parlaven català, i és clar, nosaltres no enteníem res de res. La meva primera paraula va ser got. Viure a Barcelona va durar poc, ja que al cap d'un parell de

mesos els meus pares van aconseguir feines fixes a Andorra i vinga, tots cap a Andorra! El pis era molt més gran i espaiós, les muntanyes ens van impressionar, Andorra era un país fred per a mi, ja que al Brasil, bé, ja ho sabeu! Vam anar tots tres a l'escola espanyola, ja que era la llengua que millor parlàvem, però també va durar poc. Al cap d'un mes ja érem a l'escola francesa i viva la Pepa, com diuen, una llengua més! Recordo que un dia —jo encara tenia quatre anys— tenia molt mal de cap i la mestra em deia: "Tu as mal à la tête?". I jo, pensant-me que la tête eren els pits, li deia "No!". Bé, però el meu francès va anar millorant i a primària em va anar prou bé. Jo anava al Brasil cada dos anys a visitar la meva família. La pega és que quan tornàvem a l'escola, totes les meves amigues estaven morenes i jo, més blanca que la llet!

Entre això i allò vaig passar a secundària i el meu pare em va prometre que tornaríem al Brasil, però en lloc d'aquell estiu, dos anys més tard. A primer de secundària jo era una noia més. Bé, no del tot… era "la germana del Josep", que he de reconèixer que era molt guapo. A mi m'agradava un noi que es deia Arnau, però no vam parlar ni un cop en tot l'any! Vaig passar un any molt normal, sense fer amics ni perdre'n. L'any següent em va tocar anar a la classe de l'Arnau i vam sortir junts un mes, cosa que per mi no està gens malament. A part d'això no destaco res més de l'any, ja que també va ser "normalet". Però bé, no importava, aquell estiu tocava BRASIL! L'últim dia de classe vaig sortir de l'escola corrent fins a casa, on vaig trobar el meu pare assegut al sofà mirant la televisió. Què hi feia allà? Que no havia d'estar treballant? Semblava trist.

—Què et passa? —vaig demanar-li.

—No res maca! —va dir amb una veu molt fina.

Llavors vaig adonar-me que m'havia mentit. Estava claríssim que li passava alguna cosa.

—N'estàs segur? Anem al Brasil, no? —vaig insistir.

—Sí, sí que hi anem… El problema és que hi anem per sempre! —va respondre fredament.

Em vaig quedar petrificada, era impossible! Tants anys, tants amics, tants idiomes, tantes escoles! Tots aquells canvis! Tot per tornar allà, si l'economia millorava! Llavors vaig marxar corrent a la meva habitació i m'hi vaig tancar. Per què m'havien de passar aquestes coses a mi? Ens quedava un mes, un últim mes per marxar, i mai havia estat tan trista en ma vida. Això havia d'acabar!

Vaig parlar amb les meves amigues i vam decidir que durant aquest mes faríem cada dia una bogeria o alguna cosa especial. Vam pujar al Comapedrosa, ens vam banyar al llac d'Engolasters —no ho proveu perquè està prohibit—, vam menjar cargols sense coure i fins i tot vam pescar truites sense permís de pesca. Aquell va ser, sens dubte, el millor mes de la meva vida! Però tot el que comença acaba, finalment tot se'ns escapa. Així que després de molts plors i moltíssims "Adéu! Espero veure't aviat!", vam marxar. Adéu, Andorra! Adéu, Europa!

La meva vida és la prova que confirma que els canvis, de vegades, són durs, però sempre van bé i et fan créixer com a persona. No he trobat mai cap brasiler(a) que parli francès, català, espanyol i portuguès. Jo sí, i ara visc feliç amb tota la meva família, els iaios, els cosins… Però mai de la vida oblidaré aquells anys tan màgics!

Nom: Pedro Sánchez Perucho
Escola: Sant Ermengol - Andorra la Vella
Classificació: Primer classificat en llengua castellana

Las cosas de la vida

El amor de mi vida murió cuando tenía 30 años. Habían pasado 5 años desde que nos casamos. Ella se llamaba Cristina, era delgada, rubia y tenía los ojos como dos perlas azules. Era de tez morena y delicada como un disco de vinilo.

Me acuerdo muy bien de su pasión por los cuadros y la pintura. Trabajaba de secretaria en una empresa de refrescos, Coca-Cola, pero en sus ratos libres se dedicaba a pintar cuadros, generalmente todos con la misma temática: la paz y la tranquilidad.

Para nuestro quinto aniversario de boda me regaló un cuadro en el que salía una joven muchacha en el balcón de su terraza. A la chica no se le puede ver el rostro porque está de espaldas, mirando la luna y las estrellas que resaltan en el anochecer. En todos sus cuadros aparecían una joven muchacha y una luna llena, pero en cada cuadro el escenario era diferente.

Ella era una chica muy alegre, tan alegre que incluso en tus peores momentos te podía sacar una sonrisa de la boca. Parecía que nada le importaba, pero no era así. Os explico:

Hacía un par de meses que a veces la veía llorando en el baño o se mostraba triste en la habitación cuando estaba a solas. Un día decidí preguntarle el porqué de sus lloros y su tristeza cuando creía que nadie la estaba viendo. Nunca me respondía y, si me respondía, me decía que no le sucedía nada.

Al principio esa actitud me molestó un poco, pero como el resto

del día seguía igual de alegre y feliz, dejó de preocuparme. Sin embargo, seguí viéndola triste en algunos momentos.

Un día recibí una llamada del hospital y entendí que nunca jamás volvería a verla. Todos esos días llenos de felicidad, plenitud, fantasía… nunca más los viviría. Entonces me di cuenta de que me había mentido. Seis meses antes le habían diagnosticado cáncer, un cáncer que mucha gente desconoce, un cáncer que no se podía curar con ningún fármaco, con ninguna inyección, con ninguna operación. Me mintió al decirme que no le sucedía nada, no sé exactamente porque lo hizo, supongo que para no preocuparme.

Después de ese día mi vida cambió por completo, estuve aproximadamente un mes encerrado en casa, preguntándome por qué esas cosas me tenían que suceder a mí.

Durante ese mes se me ocurrió deshacerme de todos los objetos que me la recordaban y al descolgar el cuadro que me regaló el día de nuestro quinto aniversario descubrí un sobre con mi nombre. Abrí el sobre y empecé a leer:

"Querido Pablo,

Los médicos ya te habrán dado la trágica noticia, es un hecho irremediable, a todos los seres humanos les llega su hora.

Pero no te escribo estar carta para explicarte las injusticias de la vida, sino porque quiero que conserves este cuadro hasta que llegue su hora. Durante el paso de los meses quiero que observes el cuadro con mucho detalle y que te des cuenta de lo que sucederá.

Te quiero.

Cristina".

A lo largo de los meses estuve observando ese cuadro en concreto, pero no sucedía absolutamente nada, pasaron los meses, los años, y nada de nada, así que un día me enfadé porque pensé que, además de destrozarme la vida con su muerte, quería que jugase a un juego de adivinanzas. Me puse histérico y decidí asomarme a la terraza y mirar la luna. Entonces me acordé de la luna dibujada en el cuadro y a partir de ese momento la observé cada día. Me di cuenta de que la luna del cuadro cada 5 días cambiaba de posición, y cada 20 días volvía a estar en luna llena. Eso me reconfortaba, me recordaba que de alguna manera ella aún seguía a mi lado, porque lo último que se pierde es la pasión.

Ahora sé que siempre me acompañará su presencia.

Nom: Lola Bertran Picart
Escola: Andorra de 2a Ensenyança d'Encamp - Andorra
Classificació: Primera classificada en llengua francesa

Moi, toi, nous, le Monde

Je suis à la montagne, le soleil brille, le vent chante très doucement, les feuilles dansent au rythme du vent. La Terre me prend. J'avais besoin d'un jour comme ça.

Les oiseaux me parlent et le ciel m'immerge. Je viens souvent, j'aime la nature. Maintenant je ne suis plus là. Je suis rentrée en moi ; chaque mouvement que je fais s'exagère. Je sens mon cœur, mon corps, je sens tout. Je sens comme le soleil se cache derrière les nuages et sa chaleur disparaît. Je ne sens pas le temps ; l'extérieur je l'ai oublié. Maintenant, tout est moi, tout est mien.

Je commence à voir des petites lumières dans mon ciel, elles sont en train de bouger en faisant des formes irréelles. Elles changent de couleur, de forme, de position, et d'importance. Chaque lumière est une chose dans ma vie et chaque forme qu'elles font, c'est mon état dans ce moment. Mais il y en a une que brille plus et elle est plus grande : c'est le monde.

Ce monde merveilleux, tu penses que c'est pour toi. Oui, c'est merveilleux : « ce monde est fait pour nous et nous pour lui. » Il lutte pour tout et il nous supporte, mais c'est notre monde. Le NÔTRE. Comment on le traite ? Là, tout est joli, tout est merveilleux, parfait… Mais tout le monde est réellement parfait ? Et la faim ? Et la dualité ? Et la guerre ? Et le manque de respect ? C'est vraiment parfait comme on dit ?

J'ai alors réalisé qu'on m'avait menti.

“QUAN ALTRE COP VAIG VEURE’M A L’ENTRADA, JA LA PORTA TORNAVA A ÉSSER OBERTA.”

ha estat la frase proposada per la Conselleria d’Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

Nom: Ona Ferrer López
Escola: Sagrat Cor - Palma de Mallorca
Classificació: Primera classificada

Una cançó somiada

Podria parèixer un dia normal, però jo sabia que darrere aquella aparença tranquila, els presoners en duien alguna de cap. Feia temps que havia arribat a la conclusió que mai fan res si no els convé i un canvi com aquest no era casualitat. L'habitual desordre a l'hora de sopar s'havia convertit en un silenci tens, amb mirades que es creuaven i moviments impacients.

Quan vaig comentar la meva inquietud al Jaume, em va contestar tallant: "Aquesta colla de delinqüents! No hi ha qui els entengui, un dia fan bonda i no saps d'on et surten!". Tenia raó, no hi havia cap manera de saber quina n'anaven a fer ara… Aquella nit tenia torn de vespre i tenia un mal pressentiment.

Vaig anar a veure el John, ell sabria què estava passant. El vell John era un pres amb el qual havia fet bona amistat. Aquell home major s'havia penedit de tots els seus pecats i, com deia ell, ja estava preparat per trobar-se amb el Senyor.

—John, quina en portau de cap? —vaig preguntar, d'entrada.

—Què vols dir amb això? Nosaltres no feim res, complim amb la nostra condemna com bons minyons —em va contestar amb una rialla d'orella a orella.

Així em va confirmar les meves sospites, alguna cosa estava passant.

—Escolta vell —vaig dir-li enfadat—, a mi no em vinguis amb tonteries, sé que alguna cosa passa i no us pens deixar l'oportunitat de fer-ho.

—D'acord, creu el que vulguis, estimat guàrdia.

El John va desaparèixer dites aquestes paraules.

Estava furiós, no m'ho podia creure… En què deuria estar pensant aquell vell boig? És que no veu que si es fica en aquests embolics no sortirà mai d'aquí?

El torn de vespre va començar, tot passava a una velocitat vertiginosa i caminava amunt i avall pel passadís, mirant als ulls cada presoner, donant voltes a les meves preocupacions.

Vaig anar a l'entrada cap a la torre de presos de màxima seguretat. El cor em va fer un bot quan vaig veure la porta oberta. Vaig córrer amb l'arma a punt i vaig mirar si s'havia escapat algú, però res, tot en ordre. M'estava posant massa nerviós, potser estava exagerant.

Vaig tancar la porta i vaig prosseguir amb el recorregut. Quan altre cop vaig veure'm a l'entrada, ja la porta tornava a ésser oberta, i aquell cop vaig saber que alguna cosa horrible acabava de succeir.

El llum es va apagar, tot va quedar a les fosques i llavors, silenci… Vaig alçar la llanterna, però la llum es tornava difusa entre tanta obscuritat. Tenia por, molta por, no veia res, no sabia on eren tots aquells delinqüents.

Una veu tremolosa començà a parlar. És tan sols un murmuri, pronuncien un nom. Pronuncien un nom i canten una cançó. La lletra de la cançó és un nom.

El cap em dóna voltes i la llanterna cau a terra, ja no es torna a encendre… Seguesc caminant, tot és obscur, tinc por i una estranya pregunta em ve al cap: de qui és aquest nom?

Imatges d'una vida passen pels meus ulls: la Júlia, la caseta, un somni…

Sí, això és un somni, res no té sentit, imatges que no tenen res a veure formen una intricada xarxa… Un playmobil, un cotxe de carreres, moltes flors, una cançó, una veu que canta una cançó, la lletra de la cançó és un nom.

Ja no sé de què tinc por… alguna cosa de la qual m'havia de protegir, però no sé quina és… Era un moix, potser? Sí, i tant que era un moix, un no, molts. Són tan obscurs que no es distingeixen en l'obscuritat. Com poden ser tan silenciosos? Tenen els ulls brillants, de pupil·les allargades i iris verdós. Hauria de tenir por, però ara tinc son, molta son. Estic esgotat d'estar en guàrdia, pendent de moviments quasi imperceptibles que podrien ser producte de la meva imaginació. Així, doncs, caic en un racó i m'adorm. Somiï que m'he adormit en un somni i que una veu canta una cançó, pronuncia un nom. El nom és la lletra de la cançó.

—Toni! Toni! Toni, desperta't!

Sí, Toni és aquell nom, Toni és la lletra de la cançó, però qui és el Toni? Jo som el Toni! Què ha passat?

Record els moixos, record el somni, però tot és llunyà… Així, doncs, algú cantava el meu nom? No, no cantava, la música de fons, aquella música de textura aspra, la miolaven els moixos.

Que estranys eren aquells moixos… Eren negres, però després

portaven uniformes amb ratlles. Els seus ulls ja no feien por; ara em miraven, sense interès.

El John seguia dient el meu nom amb impaciència. Vaig obrir els ulls, ja estava despert.

Finalment varen passar aquells horribles minuts de confusió, en què el somni es confonia amb la realitat, i em vaig adonar del que realment havia passat: m'havia quedat atrapat dins la presó quan varen tancar les portes per evitar que els presos s'escapessin. Havien escampat un gas somnífer que m'havia fet delirar durant hores.

Nom: Sofia Moreira Lino
Escola: IES Sa Blanca Dona - Eivissa
Classificació: Primera classificada

Obscur, tot al meu voltant era obscur. Obria els ulls amb l'esperança de veure alguna cosa, però ho veia tot negre. No sabia com havia arribat a aquell lloc; és més, no tenia ni idea d'on em trobava.

En aquell mateix instant tot es va il·luminar i em vaig veure enmig d'una sala blanca i amb set portes al voltant meu. Totes eren de diferents colors i vaig tenir certa curiositat per saber què hi havia a l'altre costat de cada porta. Com que el blau és el meu color preferit, em vaig decidir per la porta d'aquest color. No trobava el sentit a tot allò, però de totes formes hi vaig entrar. Totes les portes portaven un número i aquesta portava l'u.

De sobte, vaig ensopegar amb un esglaó i vaig caure a terra. Quan vaig obrir els ulls em vaig adonar que em trobava en una petita sala d'hospital i que hi havia una dona damunt un llit. Pareixia dèbil i esgotada, i el seu rostre m'era conegut. Moments després entrà a la sala una infermera amb un nin en braços i li deia "Aquí té, és el seu fill, senyora". En aquell instant vaig comprendre les coses. Era la mare! I el nin petitó que duia en braços l'infermera era jo! Vaig mirar un calendari que hi havia a la paret i s'hi observava la data de 14 de juliol de l'any 1998.

Estava dempeus davant del llit, mirant ma mare, però ella no em veia a mi. Volia abraçar-la, fer-li milers de petons, però no podia. La mare va morir quan jo tenia cinc anys i la trobava

molt a faltar. Però no va poder ser, les abraçades i els petons, perquè de sobte tot es va tornar negre i la mare va desaparèixer. Quan vaig obrir els ulls una altra vegada, ja no em trobava al mig de la sala blanca, sinó davant d'una altra porta, la verda. Aquesta em va dur a l'escola, quan jugava a l'amagatall amb els amics. La lila em va portar a l'institut. La veritat, no sabia per què em duia a l'institut si cap record d'allí era especial per a mi. Llavors, la següent porta, la rosa, sí que em va agradar, i tant que em va agradar. Va ser el dia en què vaig conèixer la Marina, la noia més increïble del món sencer. Oh, mai oblidaré aquest dia! Però, com les altres vegades, tot va desaparèixer en qüestió de minuts.

Encara seguia sense comprendre el perquè de tot això, i de com vaig arribar en aquella sala. No entenia res! Al meu cap s'havia format un remolí enorme, milions de preguntes apareixien, i cap amb resposta.

El soroll d'una campaneta em va tornar al món real. Però alguna cosa no m'encaixava. Vaig seure davant de la porta rosa. Quan altre cop vaig veure'm a l'entrada, ja la porta tornava a ésser oberta, i en sortia un petit raig de llum. Vaig tenir un pressentiment bastant dolent de tota aquesta situació i després de reflexionar una mica vaig pensar que seria millor cercar una altra porta, la de sortida. Em vaig allunyar de la porta rosa i vaig córrer intentant deixar enrere aquella sala, però va ser inútil. Una bufada de vent procedent del lloc oposat on jo em trobava em va arrossegar, sense que jo pogués posar-hi resistència, cap a la porta número set, la de color negre. Aquesta persona o aquesta força que m'havia portat fins aquí no volia que me n'anés i per alguna raó es va saltar les portes anteriors.

Em trobava en un lloc totalment fosc i, de sobte, estava jo en un lloc a plena llum del dia que s'assemblava a un parc o a algun jardí amb gespa. Vaig caminar i caminar fins que em vaig aturar en sec, com si hagués vist un fantasma. Doncs la situació no era gaire diferent, la boira va desaparèixer i ara sí que sabia on era, en un cementiri.

Vaig mirar al voltant meu i no hi havia ningú més que jo. Però hi va haver una altra cosa que em va fer posar el pèls de punta: em trobava davant la meva tomba! El pànic es va apoderar de mi i no sabia què fer. Volia sortir immediatament d'aquell lloc, volia córrer, però ni els meus peus, ni les meves cames, ni cap part del meu cos era capaç de reaccionar. La data de la meva mort era justament el dia d'avui! Però allò no va ser el pitjor. Un soroll de passes humanes se sentia a uns metres d'on jo em trobava.

Cada cop aquell soroll era més a prop de mi i em feia pensar que m'havia arribat l'hora. Per això aquella força o persona misteriosa volia que fes el recorregut per la meva curta vida. Vaig tancar els ulls i els vaig obrir com si fos només producte de la meva imaginació, tot això. Però davant meu, un home vestit de gala, amb vestit i corbata i amb el rostre d'un pallasso mig diabòlic —així m'ho semblava—, va treure un ganivet i em va somriure. Quan m'anava a clavar el ganivet i jo estava a punt de desmaiar-me, em vaig aixecar d'un bot del llit i amb els ulls plens de llàgrimes. Tot havia estat un somni. Encara no m'ho podia creure. Era a casa, al llit. Quin malson, aquest! Va ser llavors quan un home va obrir la porta de la meva habitació, vestit de gala, i amb cara de pallasso, em va somriure i… Fi.

Nom: Júlia Llufriu Roman
Escola: IES Maria Àngels Cardona - Ciutadella - Menorca
Classificació: Primera classificada

Un món injust

Només veia rostres desconeguts al meu voltant que feien gestos de desesperació. L'únic que em feia prendre consciència del meu cos eren les punxades, insuportables i espantoses, que notava cada dos o tres minuts.

Els rostres pàl·lids d'aquelles persones em feien esgarrifar la pell i em feien suar com mai ho havia fet. Per primera vegada sentia por de veritat, una por indescriptible que no em permetia ni parlar ni actuar. Era frustrant no poder expressar aquest sentiment de desesperació, però prou feina tenia a obrir els ulls.

Vaig recordar el moment en què vaig entrar a l'edifici, en aquella immensa entrada on no m'esperava ningú, ni familiars ni coneguts.

Ja havia viscut aquesta situació abans, ja havia notat aquell sentiment de soledat en dirigir-me cap a la sala de parts sola, i no m'agradava. Quan altre cop vaig veure'm a l'entrada, ja la porta tornava a ésser oberta, i m'esperaven allà els metges.

Tenia contraccions quan menys me les esperava i cridava de dolor cada vegada que aquestes apareixien. Volia tenir algú al meu costat, per poder-li agafar la mà amb força quan sentia dolor, però em trobava sola amb els metges i una criatura que volia sortir del meu ventre. En qüestió de segons vaig perdre el coneixement i només recordo les escenes anteriors, en què els professionals caminaven de banda a banda de l'habitació.

Quan em vaig despertar, ho veia tot borrós. Era el centre d'atenció d'aquella sala i potser de l'edifici. Era una situació, però, que no era envejable per molta gent.

En aquella habitació no hi havia gaires aparells que facilitessin la resolució d'aquell problema, per la qual cosa els metges no podien fer gran cosa.

Vaig tenir la sensació que els metges no tenien gaire experiència en aquell entorn i això em va inquietar més.

Em vaig incorporar i en aquell moment, en veure tanta sang, vaig reaccionar.

La pressió i el sentiment de desesperació d'aquella situació em van permetre cridar, però ningú no em va fer cas. Estaven ocupats intentant aturar l'hemorràgia.

Jo era conscient de la situació que vivia i sabia que si no m'aturaven l'hemorràgia moriria desangnada.

Volia plorar, però en aquell moment notava com se'm tancaven els ulls.

El metges em cridaven "Aguanta un poc més" i "No tanquis els ulls", però era com si estigués ferida de guerra, i res ni ningú podia fer-hi res.

Aquesta és la situació que patim moltes dones del tercer món a causa dels pocs recursos que tenim.

Aspir que en un futur es puguin salvar moltes dones que es veuen en la mateixa situació que m'he vist jo.

Organitzat per:

COBEGA S.A.

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Govern d'Andorra
Ministeri d'Educació i Joventut